

Схвалено на засіданні вченої ради
Полтавського юридичного інституту
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол № 1 від 25.09.2019 року)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Полтавського
юридичного інституту
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

Лемешко О.М.

“ 25 ” вересня 2019 року

ПОЛОЖЕННЯ **про магістерську роботу** **студентів Полтавського юридичного інституту** **Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого**

1. Загальні положення

Положення про магістерську роботу студентів Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – Положення) передбачає порядок підготовки, виконання та захисту магістерської роботи, а також порядок її оформлення.

Нормативною основою виконання магістерських робіт в Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого є Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р., інші нормативно-правові акти України у галузі освіти і науки, а також Статут Університету, накази ректора університету тощо.

Магістерська робота – це випускна кваліфікаційна письмова робота науково-дослідного змісту, яка є підсумком теоретичної, наукової та практичної роботи студента протягом навчання у магістратурі, яка демонструє рівень фахової підготовки та здатності випускника самостійно вести науковий пошук і розв’язувати конкретні теоретико-прикладні задачі, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Магістерська робота виконується з урахуванням навчального плану та освітньої програми підготовки магістрів.

Підготовка до написання магістерської роботи передбачає виконання наступних завдань:

- систематизацію, поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навичок студентів, їх застосування при вирішенні конкретних практичних ситуацій;
- оволодіння методикою наукового дослідження, узагальнення та логічного викладу матеріалу;
- узагальнення емпіричного матеріалу;

- розвиток професійних кваліфікацій у відповідних сферах юридичної практики та згідно із профілем освітньої програми;
- удосконалення здатності до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним;
- підвищення рівня використання іноземних мов у професійній діяльності;
- визначення рівня професійної кваліфікації випускника відповідно до вимог освітньої характеристики ступеня магістра.

Магістерська робота повинна відповідати загальним вимогам, до яких належать:

- актуальність теми дослідження для теорії та юридичної практики;
- наявність елементів новизни отриманих результатів;
- практична значущість;
- концептуальність авторського підходу до предмета дослідження;
- глибина дослідження та повнота висвітлення питань;
- точність та конкретність викладу матеріалу;
- обґрунтованість висновків та рекомендацій.

2. Порядок підготовки магістерської роботи

Магістерська робота як підсумковий екзаменаційний (заліковий) кредит з навчальних дисциплін, що визначають профіль освітньої програми, є самостійним видом навчальної діяльності студента відповідно до освітньої програми підготовки магістрів та навчального плану Університету.

У разі виникнення навчального перевантаження на одній з кафедр, як виняток і за погодженням з директором інституту, здійснюється перерозподіл навчального навантаження шляхом залучення викладачів інших кафедр до керівництва магістерськими роботами. Залучені викладачі звітують про виконання ними обов'язків з керівництва магістерськими роботами на засіданнях профільної кафедри.

Напрями досліджень для магістерських робіт розробляється та затверджується профільною кафедрою на кожен навчальний рік і подаються в деканат до початку нового навчального року.

Студент протягом першого місяця навчального року в якому виконується магістерська робота подає заяву завідувачу профільної кафедри, в якій вказує обраний напрям магістерського дослідження.

Вибір теми магістерської роботи відповідно до обраного напрямку здійснюється студентом за результатами консультацій з кафедрою шляхом подання заяви завідувачу відповідної профільної кафедри.

Як правило, не допускається виконання магістерської роботи за однією і тією ж темою двома та більше студентами протягом одного року навчання.

Закріплення за студентом теми магістерської роботи та призначення наукового керівника оформлюється розпорядженням директора інституту на підставі подання профільної кафедри.

Керівництво магістерською роботою здійснюється з метою надання студентові необхідної консультативної допомоги в процесі її підготовки і включає наступне:

- попередні консультації;
- погодження плану магістерської роботи і визначення календарних термінів індивідуального плану виконання її частин;
- поточні консультації;
- перевірка магістерської роботи;
- написання відгуку на магістерську роботу;
- консультація щодо захисту магістерської роботи у Державній екзаменаційній комісії (ДЕК).

Керівниками магістерських робіт призначаються, як правило, особи зі вченим званням професора або доцента.

З метою якісної підготовки магістерської роботи студент:

- 1) обирає напрям дослідження магістерської роботи, за погодженням з кафедрою визначає тему роботи, приймає участь у розробці плану на виконання магістерської роботи та подає його на затвердження науковому керівнику;
- 2) підбирає й вивчає літературу та інші матеріали з теми магістерської роботи;
- 3) звітує науковому керівникові про виконання індивідуального плану підготовки магістерської роботи у встановлені терміни;
- 4) повідомляє науковому керівникові про відпрацювання окремих фрагментів або розділів роботи. З урахуванням його зауважень та рекомендацій продовжує роботу;
- 5) здає роботу на брошурування після виконання завдань в повному обсязі та наявності позитивного відгуку та рецензії;
- 6) подає виконану магістерську роботу (один друкований екземпляр в зброшурованому вигляді та ідентичний варіант в електронному вигляді на диску в форматі *.docx) на кафедру для попереднього розгляду не менш ніж за місяць до захисту;
- 7) розробляє презентацію магістерської роботи, яка складається з виступу та 5-7 слайдів, роздаточних матеріалів (за наявності).

Магістерська робота має бути оформлена відповідно до Методичних рекомендацій щодо підготовки та оформлення магістерської роботи, затверджених в Університеті.

Обсяг магістерської роботи становить 55-60 сторінок, без урахування списку використаних джерел та додатків.

Для своєчасної підготовки магістерської роботи студент складає індивідуальний план підготовки магістерської роботи, який погоджує з науковим керівником.

Хід виконання магістерської роботи відповідно до індивідуального плану контролюється науковим керівником.

Процедура підготовки до захисту магістерського дослідження

включає:

- погодження остаточного варіанту роботи з науковим керівником;
- вибір рецензента, отримання зовнішньої рецензії та відгуку наукового керівника;
- брошурування роботи;
- подання магістерської роботи, відгуку керівника та рецензії на профільну кафедру;
- розгляд профільною кафедрою питання про допуск магістерської роботи до захисту.

Окремим етапом підготовки магістерської роботи є попередня перевірка та оцінка магістерської роботи чи окремих її розділів науковим керівником.

Науковий керівник формулює конкретні зауваження і дає загальну оцінку роботи, де, зокрема, зазначає:

- наскільки представлений варіант відповідає вимогам, встановленим до магістерських робіт;
- зауваження, які, на думку наукового керівника, обов'язково повинні враховуватися студентом при доопрацюванні;
- зауваження та рекомендації, які бажано врахувати для підвищення рівня магістерської роботи.

У разі доопрацювання роботи вона повторно подається науковому керівнику.

При відмові студента враховувати зауваження чи рекомендації наукового керівника магістерської роботи науковий керівник попереджає студента про те, які наслідки можуть бути (негативний відгук, негативна рецензія, зниження оцінки магістерської роботи під час її захисту, можливий недопуск до захисту).

3. Допуск магістерської роботи до захисту

Після подання студентом остаточного варіанта магістерської роботи науковий керівник готує офіційний відгук на роботу, який має містити також характеристику діяльності випускника під час виконання магістерської роботи, оцінку одержаних результатів (позитивну та критичну частину), рівень самостійності виконання роботи студентом, висновок щодо можливості рекомендації, поданої роботи, до захисту із виставленням оцінки наукового керівника (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”). У разі негативного висновку науковий керівник детально визначає підстави та причини, що обумовлюють недопуск магістерської роботи до захисту.

Після отримання відгуку наукового керівника здійснюється незалежне зовнішнє рецензування магістерської роботи.

До рецензування магістерських робіт переважно залучаються керівники баз практики студентів, а також за попереднім погодженням з профільною кафедрою можуть залучатися науково-педагогічні працівники університету

та інших навчальних закладів, які мають науковий ступінь за напрямом дослідження, інші особи (фахівці-практики або роботодавці тощо).

Рецензія повинна бути надана на профільну кафедру не пізніше, ніж за місяць до захисту магістерської роботи.

Після надходження магістерської роботи (у друкованому та електронному вигляді), відгуку наукового керівника та рецензії на магістерську роботу профільна кафедра на засіданні розглядає питання про допуск магістерської роботи до захисту. За попереднім рішенням кафедри з числа її членів можуть бути призначені доповідачі (внутрішні рецензенти) за кожною магістерською роботою.

Доповідачі (внутрішні рецензенти) зобов'язані здійснити перевірку поданої магістерської роботи на відповідність Методичним рекомендаціям щодо підготовки та оформлення магістерської роботи, затверджених в Університеті, а також проаналізувати роботу (у т.ч. за допомогою доступних програмних засобів) на наявність у ній плагіату.

Зауваження доповідачів (внутрішніх рецензентів) до поданої магістерської роботи мають бути відображені у протоколі засідання профільної кафедри щодо допуску даної магістерської до публічного захисту.

Доповідачі (внутрішні рецензенти) несуть відповідальність за якість здійсненої перевірки.

За результатами обговорення члени профільної кафедри приймають рішення про допуск або про недопуск до публічного захисту магістерської роботи.

Рішенням профільної кафедри про допуск до публічного захисту магістерської роботи з урахуванням висновку та оцінки наукового керівника і зовнішнього рецензента, зауважень доповідача (внутрішнього рецензента) виставляється оцінка за виконану роботу.

Робота оцінюється в діапазоні від 30 до 50 балів (30, 35, 40, 45, 50) залежно від ступеня відповідності роботи загальним вимогам до магістерських робіт, визначених п. 1.5 даного Положення.

У разі негативного рішення у протоколі засідання кафедри детально зазначаються підстави та причини, що обумовлюють недопуск магістерської роботи до захисту.

Зокрема, до захисту не допускаються:

- роботи студентів, які не виконали навчальної програми та мають на момент прийняття рішення про допуск магістерської роботи до захисту академічну заборгованість;
- магістерські роботи, не подані на кафедру у визначений термін або подані з його порушенням без поважних причин;
- роботи у яких було виявлено плагіат;
- роботи, написані іншою особою, а не студентом, який подає роботу до захисту;
- роботи, оформлені зі значними порушеннями вимог Методичних рекомендацій щодо підготовки та оформлення магістерської роботи, затвер-

джених в Університеті.

Рішення профільної кафедри щодо допуску/недопуску до захисту магістерської роботи оформлюється витягом з протоколу засідання профільної кафедри.

На підставі рішення профільної кафедри директором інституту затверджується розпорядження щодо організації захисту магістерських робіт із зазначенням прізвищ студентів, які допущені до публічного захисту магістерських робіт у ДЕК.

4. Захист магістерської роботи

Захист магістерської роботи відбувається на спеціальному відкритому засіданні ДЕК, на якому можуть бути присутні студенти, рецензенти, керівники наукових робіт, а також запрошені представники юридичних організацій і установ, інші особи.

Перед захистом магістерської роботи секретар ДЕК подає членам комісії такі документи:

- магістерську роботу студента;
- витяг з протоколу засідання профільної кафедри про допуск студента до захисту;
- письмовий відгук наукового керівника;
- письмову рецензію на магістерську роботу.

До ДЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи (друковані статті за темою роботи, результати соціологічних досліджень, документи, які підтверджують практичне застосування роботи тощо).

Захист магістерської роботи складається з наступних етапів:

- оголошення секретарем державної комісії прізвища, імені та по батькові студента, теми його роботи;
- оголошення здобутків студента (наукових, творчих, рекомендацій профільної кафедри);
- виступ автора (до 12 хвилин, з використанням мультимедійних форм візуалізації доповіді), в якому розкривається основний зміст роботи, результати дослідження, науково-практичні пропозиції;
- відповіді автора на запитання членів комісії та присутніх на публічному захисті магістерських робіт осіб щодо досліджуваної проблеми;
- оголошення секретарем державної комісії основних положень відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки роботи;
- оголошення секретарем державної комісії основних положень рецензії на роботу;
- відповіді студента на зауваження керівника роботи та рецензента;
- оголошення голови державної комісії про закінчення захисту;
- оцінювання членами ДЕК змісту та захисту магістерської роботи

студента.

Кожен член ДЕК самостійно приймає рішення щодо оцінки захисту магістерської роботи з урахуванням як особистого ознайомлення з текстом, так і з огляду на її захист. На закритому засіданні ця оцінка повідомляється іншим членам ДЕК. Рішення щодо остаточної оцінки приймається після обговорення простою більшістю голосів членів ДЕК.

Оцінювання захисту магістерської роботи у ДЕК проводиться за критеріями:

Кількість балів	Критерії оцінювання захисту магістерської роботи
50	1. Новизна та обґрунтованість наукових результатів магістерської роботи, що виносяться на захист. 2. Концептуальність авторського підходу до предмета дослідження. 3. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу по темі магістерської роботи, у тому числі орієнтація в основних наукових концепціях та правозастосовній практиці, що стосуються даної теми. 4. Здатність до використання отриманих результатів у практичній роботі.
45	1. Обґрунтованість наукових результатів магістерської роботи, що виносяться на захист. 2. Елементи самостійності у формуванні авторського підходу до предмета дослідження. 3. Вільне оперування положеннями висвітленими у основній літературі за темою дослідження та знайомство з правозастосовною практикою. 4. Розуміння значення отриманих результатів для практичної роботи.
40	1. Достатня обґрунтованість наукових результатів магістерської роботи, що виносяться на захист. 2. Використання відомих підходів до аналізу предмета дослідження. 3. Повне знання основних положень наукової літератури по темі магістерської роботи, відсутність у відповідях при захисті суттєвих неточностей. 4. Можливість виокремлення основних підходів у правозастосовній практиці до використання нормативних положень, що стосуються теми роботи. 5. Здатність в цілому до розуміння значення отриманих результатів для практичної роботи.
35	1. Наявність наукових результатів магістерської роботи, що виносяться на захист, з незначними недоліками у їх обґру-

	нтуванні. 2. Розуміння підходів до аналізу предмета дослідження та використання їх елементів. 3. Знання основного наукового матеріалу по темі магістерської роботи. 4. Можливість охарактеризувати основні підходи у правозастосовній практиці, що стосуються теми роботи. 5. Помилки та певні неточності при відповіді на захисті за наявності знань для їх самостійного усунення.
30	1. Наявність наукових результатів магістерської роботи, що виносяться на захист, окремі з яких підлягають додатковому подальшому обґрунтуванню. 2. Знання відомих підходів до аналізу предмета дослідження. 3. Оволодіння основним матеріалом по темі магістерської роботи в обсязі, що уможливорює подальше його використання. 4. Знайомство з основними актами правозастосовної практики за темою дослідження. 5. Допущені помилки при відповіді на захисті, однак при цьому проявлені знання, які дозволяють усунути найсуттєвіші помилки за допомогою уточнюючих питань.
0-25	1. Відсутність нових наукових результатів магістерської роботи або значні недоліки їх обґрунтування у роботі. 2. Незнання основних підходів до аналізу предмета дослідження. 3. Відсутність знань по значній частині основного матеріалу із теми магістерської роботи. 4. Наявність суттєвих помилок при відповіді на захисті. 5. Неможливість в достатньому обсязі відтворити на захисті положення магістерської роботи без додаткової підготовки.

У випадку, коли захист магістерської роботи студента оцінено комісією у діапазоні від 0 до 25 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами захисту (0 балів).

Загальна підсумкова оцінка за магістерську роботу складається з суми балів, виставлених профільною кафедрою у рішенні про допуск магістерської роботи до захисту, і балів, отриманих за захист магістерської роботи у ДЕК (за умови, що на захисті у ДЕК студент набрав більше 25 балів).

Якщо захист магістерської роботи у ДЕК було оцінено комісією у 25 балів або менше, а отже студент отримав незадовільну оцінку (див. п. 4.6), загальна підсумкова оцінка включає лише результати захисту магістерської роботи у ДЕК.

До відомості обліку результатів захисту магістерської роботи заносяться результати в балах з урахуванням вимог, що викладені в пп. 4.6, 4.7

цього Положення.

Загальна підсумкова оцінка за магістерську роботу оголошується головою (головуючим на засіданні) ДЕК у присутності студентів.

5. Порядок зберігання магістерської роботи

Після захисту магістерська робота передається в архів Полтавського юридичного інституту для зберігання.

Після закінчення строку зберігання магістерських робіт вони списуються за актом та знищуються.

Магістерські роботи, які мають найбільш актуальне науково-практичне значення, передаються до фонду наукової бібліотеки Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.